

دانشکده: دندانپزشکی

گروه: جراحی.....

طرح دوره اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام درس... جراحی دهان، فک و صورت عملی ۱..

با مراعات اصول کوریولووم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ساختار کلی دوره

- ✚ نام درس: جراحی دهان، فک و صورت عملی ۱
- ✚ کد درس: ۷۷۷۷۳
- ✚ مقطع و رشته: دکتری عمومی / تخصصی دندانپزشکی، رشته
تعداد واحد: کل: ۱..... شامل نظری: عملی / کارآموزی.....
- ✚ پیش نیازها: مبانی جراحی دهان و فک، آناتومی فک و صورت
- ✚ هم نیازها:
- ✚ مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به درصد): دکتر هوشیار عباسی - دکتر امیرنجفی
- ✚ محل آموزش: بخش جراحی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

✚ اهداف کلی و ویژه رفتاری

✚ اهداف کلی دوره:

- آشنایی با بخش جراحی دهان و مقررات آن
- درک اصول آسپسی، استریلیزاسیون و کنترل عفونت
- آشنایی با وسایل و تجهیزات جراحی دهان
- کسب مهارت در تکمیل پرونده بیمار و گرفتن شرح حال اولیه
- تمرین عملی در گرفتن شرح حال از بیماران
- کمک به دانشجویان سال بالاتر در فرآیند شرح حال و آماده سازی بیمار
- یادگیری مراقبت های بعد از عمل جراحی دهان
- آشنایی با پوزیشن های مختلف بیمار و دندانپزشک در اعمال جراحی

تمرین عملی پوزیشن‌های مختلف در محیط بالینی
آشنایی با اصول بی‌حسی موضعی در جراحی دهان
تمرین عملی بی‌حسی موضعی با نظارت استاد یا رزیدنت
آشنایی با درمان‌ها و اعمال جراحی رایج در بخش جراحی دهان
کمک در اعمال جراحی ساده و مشاهده مراحل آن
یادگیری اصول برخورد با عوارض و مراقبت‌های اورژانس پس از جراحی
مرور، رفع اشکال و ارزیابی مهارت‌های کسب‌شده
ارزیابی نهایی مهارت‌ها و دانش کاربردی در بخش جراحی دهان

الف) دانشی: (Cognitive) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

آشنایی با ساختار، اهداف و شرح وظایف بخش داشته باشد
آشنایی با اصول کنترل عفونت، انواع روش‌های استریلیزاسیون داشته باشد
شناخت وسایل جراحی و کاربرد هرکدام را بداند
شناخت اجزای پرونده و اهمیت شرح حال را بداند
مرور بر تکنیک‌های مصاحبه بالینی داشته باشد
مشاهده روی روش کار دانشجویان ارشد داشته باشد
شناخت به نیازهای بیمار پس از جراحی داشته باشد
شناخت از اصول ارگونومی داشته باشد
مرور بر ارگونومی در موقعیت‌های مختلف داشته باشد
آشنایی با انواع بی‌حسی‌های موضعی و عوارض آن‌ها را داشته باشد
محل تزریق و مسیر عصب را تشخیص بدهد
آشنایی با کشیدن دندان ساده و جراحی نیمه‌سخت داشته باشد
شناخت از مراحل جراحی ساده داشته باشد
آشنایی با کنترل درد، خونریزی، تریسموس داشته باشد

ب) مهارتی - حرکتی: (Psychomotor) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

نظم، پوشش، و اصول ایمنی در بخش را رعایت کند
شستن صحیح دست‌ها، آماده‌سازی وسایل را انجام دهد
شناسایی و دسته‌بندی وسایل در ترالی جراحی را انجام دهد
تکمیل پرونده و نوشتن شرح حال صحیح را انجام دهد
تمرین عملی گرفتن شرح حال از بیماران یا مراجعین فرضی را انجام دهد

در مصاحبه و کمک در آماده‌سازی شرکت کند
آموزش عملی کنترل خونریزی، پانسمان، و آموزش بیمار را انجام دهد
تمرین پوزیشن‌های صحیح روی یونیت را انجام دهد
اجرای عملی پوزیشن‌های صحیح در جراحی را انجام دهد
آماده‌سازی بیمار برای بی‌حسی را انجام دهد
اجرای بی‌حسی با رعایت اصول استریل انجام دهد
مشاهده عملیات جراحی توسط رزیدنت‌ها را داشته باشد
در آماده‌سازی وسایل، ساکشن و پانسمان کمک کند
آموزش پاسخ مناسب به عوارض پس از عمل را انجام دهد

ج) نگرشی: (Affective) در پایان این دوره، از دانشجو انتظار می‌رود:

احساس مسئولیت و احترام به تیم درمان داشته باشد
اهمیت رعایت آسپسی در سلامت بیمار را بداند
دقت در نگهداری و مراقبت از وسایل داشته باشد
احترام به حریم شخصی بیمار بگذارد
مهارت ارتباطی و همدلی را بهبود دهد
یادگیری مشارکتی و رعایت اخلاق حرفه‌ای را مراعات کند
توجه به آسایش و ایمنی بیمار داشته باشد
توجه به سلامت فیزیکی دندانپزشک داشته باشد
همکاری گروهی و اصلاح وضعیت‌های نادرست را انجام دهد
آرامش و اطمینان در بیمار ایجاد کند
رعایت دقت، ظرافت و مسئولیت‌پذیری را انجام دهد
علاقه‌مندی به یادگیری بالینی را نشان دهد
اعتماد به نفس در کار تیمی داشته باشد
توجه به ایمنی و سلامت بیمار داشته باشد

🌈 اهداف ویژه رفتاری :

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با محیط، مقررات و مسئولیت‌های بخش جراحی دهان.
اهداف ویژه رفتاری : بخش‌های مختلف اتاق عمل و وظایف هر عضو تیم جراحی را توضیح دهد.
مسیر صحیح ورود و خروج و نحوه پوشیدن گان و ماسک را انجام دهد.
نظم، وقت‌شناسی و رعایت مقررات بخش را ارزش بداند.

هدف کلی جلسه دوم: اصول آسپسی، استریلیزاسیون و کنترل عفونت
اهداف ویژه رفتاری : مراحل استریلیزاسیون وسایل جراحی را بیان کند.

شست‌وشوی صحیح دست و آماده‌سازی ترالی استریل را انجام دهد.

اهمیت رعایت آسپسی برای ایمنی بیمار و تیم درمان را درک کند

هدف کلی جلسه سوم: وسایل و تجهیزات جراحی دهان
اهداف ویژه رفتاری : انواع وسایل جراحی مانند اسکالپل، الواتور و پنس را نام ببرد.
وسایل را دسته‌بندی و در ترالی جراحی به‌صورت صحیح بچیند.
در نگهداری وسایل دقت و احساس مسئولیت داشته باشد.

جلسه ۴- تکمیل پرونده بیمار و گرفتن شرح حال
اهداف ویژه : اجزای پرونده بالینی و اهمیت هر بخش را توضیح دهد.
پرونده را کامل و شرح حال را دقیق ثبت کند.
به حقوق بیمار و محرمانگی اطلاعات احترام بگذارد.

جلسه ۵- تمرین عملی گرفتن شرح حال
اهداف ویژه : سؤالات کلیدی در شرح حال دندانپزشکی را بشناسد.
با بیمار ارتباط مؤثر برقرار کرده و شرح حال را بگیرد.
همدلی و دقت در گوش دادن به بیمار را رعایت کند.

جلسه ۶- همکاری با دانشجویان سال بالا در آماده‌سازی بیمار
اهداف ویژه: مراحل آماده‌سازی بیمار برای جراحی را توضیح دهد.
در گرفتن شرح حال و آماده‌سازی بیمار کمک کند.
روحیه همکاری و احترام به همکاران ارشد را نشان دهد.

جلسه ۷- مراقبت‌های بعد از عمل جراحی
اهداف ویژه: اصول مراقبت پس از کشیدن دندان را بیان کند.
کنترل خونریزی و پانسمان را انجام دهد.
اهمیت آرامش و ایمنی بیمار را درک کند.

جلسه ۸- پوزیشن‌های مختلف بیمار و دندانپزشک در اعمال جراحی
اهداف ویژه: موقعیت‌های استاندارد بیمار و دندانپزشک را توصیف کند.

تنظیم صحیح صندلی و نور را تمرین کند.
اهمیت رعایت ارگونومی برای سلامت شغلی را بپذیر

جلسه ۹- تمرین عملی پوزیشن‌های مختلف بیمار و دندانپزشک
اهداف ویژه: زوایای مناسب بدن در موقعیت‌های مختلف جراحی را بشناسد.
پوزیشن‌های مختلف را با همکار تمرین کند.
دقت و نظم در انجام حرکات حرفه‌ای را رعایت کند.

جلسه ۱۰- اصول بی‌حسی موضعی در جراحی دهان
اهداف ویژه: مسیر عصب‌ها و انواع تزریق را بیان کند.
دارو و وسایل لازم برای بی‌حسی را آماده کند.
ایمنی بیمار در تزریق را اولویت قرار دهد.

جلسه ۱۱- تمرین عملی بی‌حسی موضعی با نظارت استاد
اهداف ویژه: موارد احتیاط و عوارض احتمالی بی‌حسی را توضیح دهد.
تزریق بی‌حسی را با تکنیک صحیح انجام دهد.
آرامش و اطمینان بیمار را در طول تزریق حفظ کند.

جلسه ۱۲- آشنایی با درمان‌های رایج در بخش جراحی دهان
اهداف ویژه: مراحل کشیدن دندان و اصول جراحی را بدانند.
روند آماده‌سازی بیمار و وسایل را انجام دهد.
با دقت به مشاهده و یادگیری علاقه نشان دهد.

جلسه ۱۳- کمک در اعمال جراحی ساده
اهداف ویژه: مراحل جراحی را به ترتیب شرح دهد.
در نگهداری بافت‌ها، ساکشن و پانسمان همکاری کند.
اعتماد به نفس و مسئولیت‌پذیری در کار تیمی داشته باشد.

جلسه ۱۴- مراقبت‌های اورژانس پس از جراحی
اهداف ویژه: عوارض شایع پس از جراحی (خونریزی، درد، تریسموس) را بشناسد.
اقدامات لازم در برخورد با عوارض را انجام دهد.
اهمیت آرامش و واکنش صحیح در شرایط اضطراری را درک کند

جلسه ۱۵- مرور و ارزیابی مهارت‌های بالینی
اهداف ویژه: مباحث اصلی دوره را بازگو کند.
مهارت‌های عملی را بازنمایی و رفع اشکال کند.
تمایل به بهبود عملکرد خود را نشان دهد.

جلسه ۱۶- آزمون عملی و ارزشیابی نهایی
اهداف ویژه: اصول بی‌حسی، آسپسی و مراقبت بعد از عمل را توضیح دهد.
مهارت‌های اصلی (بی‌حسی، آماده‌سازی بیمار، کنترل خونریزی) را اجرا کند.
دقت، مسئولیت‌پذیری و اخلاق حرفه‌ای را در ارزیابی نشان دهد

📌 شرح سرفصل‌های اصلی درس: جراحی عملی ۱

عنوان جلسات	سرفصل	مدرس مسئول درس
جلسه اول	آشنایی با بخش جراحی دهان و مقررات آن	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه دوم	اصول آسپسی، استریلیزاسیون و کنترل عفونت	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه سوم	وسایل و تجهیزات جراحی دهان	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه چهارم	تکمیل پرونده بیمار و گرفتن شرح حال	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه پنجم	تمرین عملی گرفتن شرح حال	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه ششم	همکاری با دانشجویان سال بالا در آماده‌سازی بیمار	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه هفتم	مراقبت‌های بعد از عمل جراحی	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه هشتم	پوزیشن‌های مختلف بیمار و دندانپزشک در اعمال جراحی	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه نهم	تمرین عملی پوزیشن‌های مختلف بیمار و دندانپزشک	دکتر عباسی - دکتر نجفی

جلسه دهم	اصول بی حسی موضعی در جراحی دهان	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه یازدهم	تمرین عملی بی حسی موضعی با نظارت استاد	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه دوازدهم	آشنایی با درمان های رایج در بخش جراحی دهان	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه سیزدهم	کمک در اعمال جراحی ساده	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه چهاردهم	مراقبت های اورژانس پس از جراحی	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه پانزدهم	مرور و ارزیابی مهارت های بالینی	دکتر عباسی - دکتر نجفی
جلسه شانزدهم	آزمون عملی و ارزشیابی نهایی	دکتر عباسی - دکتر نجفی

📅 برنامه کاری روزانه در بخش / فانتوم :

حضور در بخش، پوشیدن روپوش و ماسک، ضد عفونی دست ها و میز کار، چیدمان وسایل عمومی (ترالی، ساکشن، نور).

مرور خلاصه پرونده بیماران روز قبل، بررسی موارد خاص یا عوارض، و توضیح برنامه روز توسط استاد یا رزیدنت.

تعیین گروه های کاری (۲ یا ۳ نفره)، معرفی بیمار، آماده سازی پرونده و اخذ شرح حال جدید در صورت لزوم.

آموزش مراقبت های بعد از عمل به بیمار، ثبت نکات مهم در پرونده، تمیز کردن محیط و ضد عفونی وسایل.

ثبت نهایی کارها در دفتر کارورزی، گرفتن امضای استاد راهنما، جمع‌آوری وسایل و ترک منظم بخش.

روش‌های تدریس و رسانه‌های آموزشی :

□ سخنرانی (Lecture) □ پانل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)

□ آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL) □ آموزش مبتنی بر تیم (TBL)

□ ارائه سمینار توسط دانشجو □ کار در کلینیک (Clinic)

□ آموزش بر روی فانتوم (Phantom) □ گردش علمی (Field Trip)

□ ایفای نقش (Role Play) □ استفاده از شبیه‌ساز (Simulator)

□ سایر موارد:

رسانه‌های آموزشی:

□ اسلاید (پاورپوینت) □ فیلم آموزشی □ پوستر □ ماکت □ مدل □ نمونه بیمار □
□ نرم‌افزار □ پمفلت □ جزوه □ سایر □

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

□ OSCE □ DOPS □ کوییز □ امتحان عملی پایان دوره/ترم □ امتحان کتبی/ □
شفاهی میان دوره/ترم □ پروژه □ تحقیق □ سمینار □

□ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت

□ سایر موارد :

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
۱	تکوینی	۳۵ درصد	حضور منظم در بخش-ارزیابی کیفی عملکرد-مشاهده نگرش و تعامل با بیماران

۲	تراکمی	آزمون مهارتی باچک لیست استاد-سوالات بالینی وکتبی	۵۵درصد
۳	ترکیبی	بررسی پرونده وبازخورد استاد-ارایه شفاهی ومشارکت در بحث	۱۰درصد

منابع و مراجع آموزشی

✓ منابع اصلی:

Peterson's Principles of Oral and Maxillofacial Surgery

Fragiskos F. Oral Surgery

قوانین و مقررات کلاس/فانتوم/سایر :...بخش جراحی.....

حضور منظم در بخش عملی و رعایت زمان بندی.

استفاده از لباس فرم و تجهیزات حفاظت فردی (دستکش، ماسک، عینک).

رعایت کامل اصول استریل و بهداشت.

آماده بودن برای تمرین های عملی و ارائه گزارش کوتاه از هر جلسه.

احترام به بیمار و همکاران در بخش عملی.

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال :

ردیف	شرح مهارت	ساعت
۱	آشنایی با بخش جراحی	۱
۲	آموزش عملی اصول جراحی (آسپسی-استریلیزاسیون و غیره)	۲
۳	آشنایی با وسایل جراحی	۳
۴	آموزش عملی تکمیل پرونده بیمار و گرفتن شرح حال	۱
۵	کمک به دانشجویان سال بالا در گرفتن شرح حال بیماران	۳
۶	آموزش عملی مراقبتهای بعد از عمل	۱
۷	آموزش عملی پوزیشن های مختلف بیمار و دندانپزشک	۲
۸	تمرین عملی پوزیشن های مختلف بیمار و دندانپزشک (توسط دانشجویان)	۶
۹	انجام بی حسی موضعی بر روی بیماران بانظارت دانشجویان سال بالا و رزیدنت	حسب مورد
۱۰	حضور منظم در بخش و آشنایی با درمانهای مختلف	درطول دوره